

COVID-19 Tokoni ki he Vahé (Wage Subsidy) 'Ākosi 2021

Ko e fakamatalá ni ko ha fakahinohino pē. Ko e fakapapau ki he Tokoni ki he Vahé, 'oku 'i he uepisaiti (website) 'a e Work and Income pea 'i ai mo e ngaahi fakamatala fakaikiiki kotoa pē ki he malava ke kau kiaí mo e ngaahi fiema'u ke fakakakató, pea 'oku totonu ange foki ia 'i ha to e ngaahi fakamatala kehe.

- Ko e COVID-19 Tokoni ki he Vahé 'Ākosi 2021 ko e vahe ia ke tokoni'i e ngaahi ngāue'anga 'i Nu'u Silá ni kātoa, ke nau malava 'o hokohoko atu 'a e vahe 'enau kau ngāue mo malu'i 'a e ngaahi ngāue 'a e ngaahi pisinisi kuo uesia mei he hokohoko atu 'o e Lēvolo Fakatokanga 3 pe 4 (Alert Levels 3 or 4) mei he 17 August 2021.
- Ko e takai kotoa pē 'a e Tokoni ki he Vahé 'oku fe'unga mo e vahe 'i he uike 'e ua pea 'e totongi fakakātoa atu 'a e \$600 ki he uike ma'á e tokotaha ngāue taimi kakato pea \$359.00 ki he uike ki he taha ngāue fakatimi.
- Ko e takai takitaha 'oku fiema'u ha tohi kole fo'ou, pea kuo pau ke fakapapau'i 'e he ngaahi pisinisi 'oku nau a'usia 'a e tu'unga kotoa pē ke malava ke kau ki he tohi kole takitaha.
- 'Oku 'atā 'a e COVID-19 Tokoni ki he Vahé 2021, ke fakahū mai ha tohi kole ki he vahe ki he uike 'e ua mei he 9.00 pongipongi, Falaite 20 August 2021 ki he 11.59pm, Tu'apulelulu 2 Sepitema.
- 'Oku 'atā 'a e COVID 19 Tokoni ki he Vahé mei 'Aokosi 2021 (Tokoni ki he Vahé #2) 'i ha uike 'e ua mei he 9.00am, 3 Sepitema 'o a'u ki he 11.59 pm 'o e 'aho 16 Sepitema.
- Kapau na'á ke kole ki he 'uluaki Tokoni ki he Vahé, te ke lava 'o tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #2 'i ha 'osi ha uike 'e ua. Ko ia, kapau na'á ke tohi kole mai 'i he 'aho 23 'o 'Aokosi, te ke lava 'o tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #2 'i he 'aho 6 'o Sepitema. He 'ikai lava ke tali 'a e ngaahi tohi kole mai kimu'a he ko e totongi takitaha 'oku fakauike 'e ua.
- Kapau na'e 'ikai te ke tohi kole mai ki he 'uluaki tokoni ki he vahé, te ke kei lava pe 'o tohi kole mai ki he Tokoni ki he Vahé #2 mei he 'aho 3 'o Sepitema 'o kapau 'okú ke ma'u 'a e ngaahi me'a kotoa pē 'oku fiema'u ki he kaú.
- 'E lava ke fakahū mai 'a e ngaahi tohi kolé 'i he uepisaiti 'a e Work and Income, workandincome.govt.nz/covid-19/wage-subsidy/index

- **Ke fakapapau'i 'oku vave 'a e ngāue ki he ngaahi tohi kolé, 'oku mahu'inga ke tatau 'a e fakamatala 'oku 'omaí mo e fakamatala 'oku tauhi 'e he Potungāue Tukupau Vāhenga (Inland Revenue)** (hangē ko e fika IR, hingoa, fika pangikē, fakaikiiki 'o e kau ngāué kau ai mo e hingoa mo e fika IR).
- Kiate kinautolu 'oku nau tohi kole maí fakapapau'i 'oku tonu 'a e tu'unga vahe 'oku nau kole ki aí. Ko e ngaahi pisinisi 'e ni'ihí 'oku nau tohi kole ki he Tokoni ki he Malōlō mei he Ngāué (Leave Support Scheme) pe ko e Tokoni Taimi Nounou ki he 'Ikai Ma'u Ngāué (Short Term Absence Payment), kā na'a nau 'uhinga ke nau tohi kole ki he COVID-19 Tokoni ki he Vahé 'Ákosi 2021. ('E lava pē ma'u atu 'e he ngaahi Pisinisi 'a e taha 'o e ngaahi totongi 'e tolu mei he COVID-19 ki he tokotaha ngāue tatau, 'i he taimi tatau.)

Ko e Fiema'u ki he Kaú (Eligibility Criteria)

- Ko e fiema'u ki he kaú 'oku vāofi 'aupito pē mo ia na'e ngāue'aki 'i he ngaahi tokoni 'i Ma'asi 2021, kau ai mo e ngaahi me'a ke fakakakato 'e he ngaahi ngāue'angá mo e vakai'i 'o e tu'unga fakapa'angá.
- 'Oku mahu'inga ke lau 'e kinautolu 'e tohi kole maí 'a e ngaahi fakamatala kotoa pē, kau ai 'a e fakapapau 'oku nau loto ki aí, ke mahino pea nau fakakakato 'a e ngaahi fiema'u kotoa pē.
- Ko e vakai'i 'o e tu'unga fakapa'angá ke mahino mai 'oku holo ki lalo 'o 'oua 'e to e si'i hifo he 40%. 'Oku 'uhinga 'eni:
 - 'Oku fiema'u ke ma'u 'e he ngaahi pisinisi (pe ala ke ma'u) ha 40% 'i he si'isi'i taha 'oku malava ke holo ki ai 'a e pa'anga 'i he 'aho 'e 14:
 - 'i he vaha'a 'o e 'aho 17–31 'Ákosi ki he 'uluaki tokoni ki he vahé
 - mei he 'aho 31 'aho 'Ákosi – 13 Sepitema ki he Tokoni ki he Vahé #2
 'i hono fakafehoanaki atu ki he'enau pa'anga hū mai lolotonga 'i ha vaha'ataimi ko e 'aho 'e 14 'i he uike 'e ono kimu'a pea hiki ki 'olunga 'a e Lēvolo Fakatokangá.
 - Ko e ngaahi pisinisi 'oku lahi 'a e feliuliuaki 'o 'enau tu'unga fakapa'angá 'o fakatatau ki he feliuliuaki 'o e ngaahi faha'ita'ú, 'e lava ke fakafehoanaki honau tu'unga fakapa'angá ki he taimi tatau 'i he 2020 pe 2019, 'o kapau te nau lava 'o fakahaa'i 'oku hanga 'e he natula fakafaha'ita'u 'o 'enau pisinisi 'o 'ai ke faingata'a ange kiate kinautolu ke nau feau 'a e vakai'i 'o e tu'unga fakapa'angá 'i he ngāue'aki 'a e vaha'ataimi 'o e fakafehoanaki.
- Kuo pau ke fakatupu 'a e holo 'o e tu'unga fakapa'anga 'o 'enau pisinisi mei he hiki ki 'olunga 'o e Fakatokanga Lēvolo ki he kotoa 'o e fonuá mei he 'aho 17 'o 'Aokosi 2021.

Hili hono 'oatu 'o e totongi

- Kapau 'oku 'ikai ke hoko 'a e holo 'o e tu'unga fakapa'angá 'oku fiema'u ke totongi fakafoki mai 'e he pisinisi 'a e pa'anga tokoní.
- 'Oku fiema'u 'a e ngaahi pisinisi kenau teuteu mo tauhi ha fakamo'oni ke poupou'i 'aki 'enau fakapapaú (ka 'oku 'ikai fiema'u ke 'omai 'eni 'i he'enau tohi kolé).
- 'E fakakakato 'e he MSD 'a e ngaahi vakai'i kotoa pē ki he puipuitu'a mo e faitotonu 'o e tohi kolé. 'Oku 'uhinga 'eni 'e kole ki ha kongá 'o kinautolu na'e tohi kole maí kenau 'omai ha fakamo'oni ki he holo ki lalo 'o e tu'unga fakapa'angá.
- Kapau 'e fakalōloa 'e he pule'angá 'a e tokoni ki he vahé, 'e fiema'u ke to e fakahū mai 'e he ngaahi pisinisi ha to e tohi kole.